

Akatist za pokoj duša umrlih

Kondak 1.

Gospode, Ti koji svojim nedostižnim promislom pripremaš svet za večno dobro i koji si odredio svima vreme i način kraja života, oprosti grehe svima umrlim od postanka sveta i milostivo ih primi u obitelj svetlosti i radosti i milostivo im raširi očev zagrljaj. Čuj nas koji njima dajemo pomen i pevamo: Gospode, neiskazana ljubavi, seti se tvojih umrlih čeda.

Ikos 1.

Da bi spasio paloga Adama i sav ljudski rod od večne pogibije, Ti si, blagi Gospode, poslao u svet Sina Tvoga, čijim nam je krstom i vaskrsenjem zasijao večni život. Uzdajući se u Tvoje neizmerno milosrđe, očekujemo Tvoje netruležno carstvo slave i molimo Te da ga daruješ našim umrlim. Još Te molimo, Gospode, da razveseliš duše svih namučениh životnim burama kako bi zaboravili zemaljske muke i uzdahe. Prigrli ih u naručje Tvoje kao što mati grli decu svoju i kaži im: Opraštaju vam se gresi vaši. Primi ih, Gospode, u Tvoje blaženo i tiho pristanište; otvori odaje anđela i svetitelja, kako bi se i oni zaradovali Božanskoj slavi Tvojoj. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se tvojih umrlih čeda.

Kondak 2.

Prepodobni Makarije, ozaren prosvećenjem Svevišnjega, čuo je glas neznabožackog kipa: "Kada se vi molite za one koji stradaju u adu, tada i neznabošcima biva olakšanje". O, divna silo hrišćanskih molitava: njima se i podzemni ad osvetljava sa vernicima i neverni primaju utehu, kada mi za ceo svet pevamo: Aliluja.

Ikos 2.

Ponavljaju se reči Isaka Sirijanskoga: "Srce koje voli ljude i sve što je živo, svakoga časa sa suzama prinosi molitve za sva stvorenja, da bi se sačuvala i očistila". Po tome i mi smelo molimo Gospoda da pomogne svima umrlim od postanka sveta, vapijući: Gospode, daj nam dar plamene molitve za umrle; Gospode, seti se svih koji su zapovedili da se mi, nedostojni molimo za njih i izbriši njihove grehe; Gospode, pomiluj sve koji su bez molitvenog opela sahranjeni; Gospode, primi u Tvoja naselja sve koji su iznenada u žalosti i radosti umrli. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 3.

Mi smo odgovorni za bede u svetu, za stradanja nerazumnih stvorenja, za bolesti i muke nevine dece, jer su padom ljudi i grehom razrušeni blaženstvo i lepota stvorenja. O, najveći među nevinim stradalnicima, Hriste Bože naš, Ti jedini imaš vlast oprostiti svima;

oprosti dakle svima sve; povrati svetu pređašnju sreću, tako da i mrtvi i živi nađu mir, vapijući: Aliluja.

Ikos 3.

Tiha svetlosti, Iskupitelju vaseljene, Ti, koji ljubavlju obuhvataš sav svet; gle, čuje se sa krsta Tvoj vapaj za neprijatelje Tvoje:

"Oče, oprosti im!" U ime Tvoga svepraštanja, mi se usuđujemo moliti Nebeskoga Oca za večni mir Tvojih i naših neprijatelja: Gospode, oprosti onima koji su prolivali nevinu krv, koji su zasipali mukama životni put naš i koji su stvarali svoje blagostanje na suzama svojih bližnjih; Gospode, nemoj suditi onima koji su nas proganjali kletvom i zlobom; milošću uzvрати onima koji su bilo koga okrivili ili iz neznanja ožalostili i neka naša sveta molitva bude za njih tajna izmirenja. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se tvojih umrlih čeda.

Kondak 4.

Spasi, Gospode, one koji su okončali u teškim mukama, koji su ubijeni, koji su živi sahranjeni, koji su zatrpani zemljom, koje su progutali talasi i oganj, koje su zveri rastrgle, koji su umrli od gladi, mraza i bure ili od pada sa visine i mučenički okončali. Daruj im Tvoju večnu radost, kako bi blagosiljali vreme svojih stradanja kao dan iskupljenja, vapijući: Aliluja.

Ikos 4.

Svima koji su otišli u grob u cvetu mladosti, kojima je na zemlji pripalo trnovito stradanje; svima koji nisu doživeli zemaljsku sreću, podaj Ti sam, Gospode, po milosrđu Tvoje beskrajne ljubavi. Nagradi, Gospode, one koji su umrli pod teškim bremenom svoga rada; primi, Gospode, u rajске stanove mladiće i devojke koji su umrli i udostoj ih da likuju na večeri Sina Tvog; ublaži, Gospode, žalost roditelja za izgubljenom decom; upokoj, Gospode, sve koji nemaju dece, koji su sami i nema ko da se moli za njih, i neka nestanu njihovi gresi u zracima Tvoga svepraštanja. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 5.

Kao poslednje sredstvo da se ljudi urazume i pokaju, Ti si, Gospode, darovao smrt. Pri njenoj strašnoj pojavi razotkriva se zemaljska sujeta, utišavaju se zemaljske strasti i stradanja, smirava se gordi razum, otkriva se večna pravda, zbog čega i okoreli grešnici bezbožnici na samrtnoj postelji ispovedaju Tvoje večno postojanje i vapiju Tvome milosrđu: Aliluja.

Ikos 5.

Oče svake utehe, Ti osvetljavaš sunce, naslađuješ plodovima i veseliš lepotama sveta i prijatelje i neprijatelje Tvoje. Verujemo da se i iza groba ne umanjuje Tvoje milosrđe, koje miluje čak i sve odbačene grešnike. Mi brinemo i za okorele i bezakone hulitelje Svetinje: Gospode, neka bude i nad njima Tvoja spasonosna i blaga volja; sažali se njima, jer su izranavljeni pogibeljnim neverovanjem; neka Te oni, koji Te nisu poznavali ovde na zemlji, poznaju i ljube na nebu; Gospode, oprosti onima koji su okončali bez pokajanja; spasi one koji su pogubili sebe u pomračenju uma, da se plamen njihove bezbožnosti ugasi u moru Tvoje blagodati. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 6.

Strašan je mrak za dušu koja je udaljena od Boga; griža savesti, škrgut zuba, večni oganj i crv koji stalno nagrizi. Drhtim pred takvom sudbinom i kao što bih se za samog sebe molio, ja vapijem: O stradalnici u adu, neka siđe na vas kao prohladna rosa naša pesma: Aliluja.

Ikos 6.

Hriste Bože naš, Tvoja svetlost je zablistala onima koji sede u tami i senci smrtnoj. Ti, koji si sišao u podzemni ad, izvedi na slobodu one koji su u adu i koji se ne sećaju Tebe jer su odvojeni od Tebe gresima, ali se nisu odrekli Tebe. Gospode, tvoja čeda stradaju, smiluj se na njih; oni su zgrešili i pred nebom i pred Tobom i njihovi gresi su bezmerno teški, ali je Tvoja milost beskrajna; poseti sirote duše koje su se udaljile od Tebe; Gospode, smiluj se na one koji su iz neznanja odbacivali istinu; neka im Tvoja ljubav bude ne kao oganj nego kao rajsko osveženje. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 7.

Želeći da umrlima pružiš ruku pomoći, otkrij im se, Gospode, u tajanstvenim viđenjima. Javi se živima i nadahni ih da u molitvama spominju umrle i čine za njih dobra dela i podvige vere, kličući: Aliluja.

Ikos 7.

Crkva Hristova po čitavoj vaseljeni svakoga dana i časa uznosi molitve za sve umrle. Prečistom krvlju Božanskog venca peru se gresi sveta. Silom molitve za umrle pred Božijim oltarom, ushode duše umrlih iz smrti u život i od zemlje na nebo. Gospode, neka ovo posredništvo Crkve bude umrlima lestvica ka nebu; Gospode, pomiluj ih zastupništvom Presvete Bogorodice i svih svetih; oprosti im radi nezlobivih mladenaca pomiluj njihove roditelje, a suzama matera iskupi grehove njihove dece; molitvama nevinih stradalnika i krvlju mučenika, poštedi, Gospode, grešnike i pomiluj ih; primi, Gospode, naše molitve i milostinje kao njihove vrline. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 8.

Ceo svet je zajednička sveta grobnica; na svakom mestu je prah naše braće i otaca. Hriste Bože naš, jedini koji nas neizmerno ljubiš, oprosti svima umrlima od početka sveta do danas, da ti bezmernom ljubavlju zapevaju: Aliluja.

Ikos 8.

Gle, kao užarena peć izgledaće veliki i strašni dan poslednjega suda. Obelodaniće se ljudske tajne, otvoriće se knjige savesti. Zato vapije apostol Pavle: "Pomirite se sa Bogom, pomirite se pre toga strašnoga dana". Pomozi nam, Gospode, i suzama živih dopuni ono što nedostaje umrlima; neka im zvuk anđelske trube bude vesnik spasenja i u čas Tvoga suda udostoj ih radosnog pomilovanja; Gospode, ovenčaj slavom one koji su postradali za Tebe i Tvojom blagošću pokri grehe nemoćnika; Gospode, znajući sve po imenu, seti se onih koji su se u monaškom i inočkom činu spasli; seti se blagoslovenih pastira sa njihovom duhovnom decom. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 9.

Blagosiljajte vreme koje prolazi brzo, jer svaki čas i svaki trenutak približava nas večnosti. Nova briga i nove sede vlasi su vesnici prolaznosti sveta; one su svedoci zemaljske truleži, one javljaju da sve prolazi i da se približava večno carstvo, gde nema ni suza ni uzdaha, nego radosna pesma: Aliluja.

Ikos 9.

Kao što drvo postepeno gubi svoje lišće, tako i naš život iz godine u godinu nestaje. Praznik mladosti nestaje. Gasi se žižak radosti, približava se udaljena starost, umiru prijatelji, odlaze bližnji. "Gde ste vi mladi, radosni i srećni?" Bezglasni su njihovi grobovi, ali su njihove duše u Tvojim desnicama: osećaju se njihovi pogledi iz zagrobnoga sveta. Gospode, Presvetlo Sunce, osvetli i zagrej naselja umrlih; Gospode, neka zauvek prođe gorko vreme razlučenja, i udostoj nas radosnoga viđenja na nebu; Gospode, učini da svi budemo jedno s Tobom; Gospode, povrati umrlima dečiju čistotu i mladićsku dobrodušnost i neka im večni život bude pashalni praznik. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 10.

Prolivamo tihe suze na grobovima naših srodnika, molimo se sa nadom i vapijemo sa uzdanjem: "Kaži nam, Gospode da si im oprostio", dajući o tome našem duhu tajanstveno otkrivenje, kako bismo zapevali: Aliluja.

Ikos 10.

Gladajući na pređeni put života od prvoga dana do danas, vidim mnoštvo umrlih, koji su poslužili na dobro. Uzvrćajući im dug ljubavi, ja vapijem: Gospode, udostoj nebeske slave moje roditelje i moje bližnje, koji su bdeli nad mojom kolevkom i koji su me podizali i vaspitali; Gospode, nasladi nebeskom hranom one koji su mi poslužili u teškim danima; sve koji tvore vrline i čine dobra, nagradi i spasi. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se tvojih umrlih čeda.

Kondak 11.

Smrti, gde ti je žalac, gde ti je pređašnji mrak i strah? Ti si odsada željena, jer sjedinjuješ nerazdvojno sa Bogom. Ti si veliki mir i tajanstveno slavlje. Apostol kliče: "Želim da umrem i budem sa Hristom". Zato gledajući na smrt kao na put koji vodi u večni život, mi kličemo: Aliluja.

Ikos 11.

Vaskrsnuće mrtvi i ustaće oni koji su u grobovima i razveseliće se živi na zemlji, jer će ustati tela duhovna, svetla i netruležna. Suve kosti, čujte reč Gospodnju: Obucite se žilama i pokrite se kožom; ustanite iz sedih vremena prošlosti, jer ste iskupljeni krvlju Sina Božijeg i oživljeni Njegovom smrću; nad vama je svetlost vaskrsenja; Gospode, otvori im sada ceo izvor tvojih savršenstava; Ti si im sijao svetlošću sunca i meseca, kako bi videli i slavu svetlošću ozarenih likova anđelskih; Ti si ih naslađivao lepotom izlaska i zalaska nebeskih svetila, kako bi videli i večnu svetlost Tvoga Božanstva. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 12.

Telo i krv ne nasleđuju carstvo Božije. Dokle živimo u telu, odvojeni smo od Hrista, a ako umremo oživećemo za večnost. Potrebno je da se naše truležno telo obuče u netruležno, i smrtno da zasija besmrtnošću, da bismo u večnoj svetlosti zapevali: Aliluja.

Ikos 12.

Očekujemo susret sa Gospodom, očekujemo jasnu zoru vaskrsenja, čekamo buđenje iz grobova naših bližnjih i obnovenje u božanstvenoj lepoti života umrlih. Svečano slavimo i nastupajuće preobraženje svih stvorenja i Stvoritelju našem kličemo: Gospode, koji si saznao svet da se veseli u radosti i dobru, koji si nas iz dubine greha povratio u svetost, daj umrlima da caruju u novome svetu, da kao svetila na nebu zasijaju u dan njihove slave i neka Božansko Jagnje bude večna svetlost; Gospode, daj i nama da sa njima praznujemo vaskrsenje u večnosti i sjedini umrle i žive u beskrajnoj radosti. Gospode, neiskazana ljubavi, seti se Tvojih umrlih čeda.

Kondak 13.

O premilostivi i bezpočetni Oče, želeći da se svi spasu, poslao si zalutalima Sina svoga i izlio Životvornoga Duha. Pomiluj, oprosti i spasi naše umrle srodnike i bližnje i sve koji su od pamtiveka umrli; i njihovim zastupništvom pohodi nas, te da zajedno sa njima pevamo Tebi, Spasitelju Bogu ponednu pesmu: Aliluja.

(Kondak 13 se čita tri puta, a zatim se ponovo čitaju Ikos 1 i Kondak 1. pa tek onda molitva)

Molitva

Bože duhova i svakoga tela, Ti si satio smrt i uništio đavola i svetu Tvome darovao život. Ti sam, Gospode, upokoj duše umrlih čeda tvojih: najsvetijih patrijaraha, preosvećenih mitropolita, arhiepiskopa i episkopa, koji su u sveštenučkom, crkvenom i monaškom činu Tebi služili; graditelje ovoga svetoga hrama, pravoslavne praoce, očeve, braću i sestre, koji ovde i bilo gde počivaju; vojskovođe i vojnike koji su za veru i otadžbinu život svoj položili, vernike ubijene u međusobnoj borbi, utopljene, izgorele, smrznute na mrazu, rastrgnute od zveri, one koji su iznenada umrli bez pokajanja i pomirenja sa Crkvom i svojim neprijateljima, samoubice u rastrojenju uma, one koji su nam zapovedali i molili da se za njih molimo i one koji su bili lišeni hrišćanskog pogreba a za njih se neko od verujućih molio (**ovde spomenite imena svih vaših bliskih umrlih**) u mestu svetlom, mestu zelenila, mestu mira, odakle pobeže bolest, tuga i uzdah. Svako sagrašenje koje su učinili rečju ili delom ili pomišlju, kao dobar čovekoljubac oprosti, jer nema živog čoveka koji ne sagraši. Samo si Ti jedini bez greha i pravda je tvoja večna pravda i istinita je Tvoja reč. Jer si Ti vaskrsenje i život i pokoj umrlih čeda tvojih (**imena**), Hriste Bože naš i Tebi slavu uznosimo sa bespočetnim Tvojim Ocem i presvetim i dobrim i životvornim Tvojim Duhom, sada i svagda i u sve vekove. Amin.